

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

Broj: 02-03-10167/1

Podgorica, 28. jun 2016. godine

MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA
- n/r ministra, gospodina Borisa Marića -

Poštovani gospodine Mariću,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 56-918/15-47 od 24. juna 2016. godine, kojim se traži mišljenje na tekst *Predloga strategije za integraciju lica sa invaliditetom u Crnoj Gori za period 2016-2020. godine, sa Akcionim planom za period 2016-2017. godine*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Donošenjem Strategije za integraciju lica sa invaliditetom u Crnoj Gori za period 2016-2020. godine doprinosi se unapređenju položaja lica sa invaliditetom u sedam ključnih oblasti djelovanja i to: pristupačnost, participacija, jednakost, zapošljavanje, obrazovanje i obuka, socijalna i dječija zaštita i zdravstvo.

Na tekst Predloga strategije i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, u dijelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da su sredstva za finansiranje ciljeva i aktivnosti Strategije i Akcionog plana za tekuću godinu obezbijeđena Zakonom o budžetu Crne Gore za 2016. godinu kod resornih institucija koji su prepoznate kao nosioci aktivnosti.

Imajući u vidu da su Akcionim planom predviđene aktivnosti koje će se realizovati u 2017. godini, ukazujemo na potrebu da se sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti prilagode sredstvima koja će godišnjim zakonom o budžetu biti opredijeljena organima koji su prepoznati kao nosioci aktivnosti.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija je saglasno sa *Predlogom strategije za integraciju lica sa invaliditetom u Crnoj Gori za period 2016-2020. godine i Akcionim planom za period 2016-2017. godine*.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Raško Konjević

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

NAZIV PROPISA

Strategija za integraciju lica sa invaliditetom u Crnoj Gori 2016-2020; Akcioni plan 2016-2017

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Strategija za integraciju lica sa invaliditetom u Crnoj Gori 2016-2020 treba da doprinese unapređenju položaja lica sa invaliditetom u sedam ključnih oblasti djelovanja, i to: pristupačnost, participacija, jednakost, zapošljavanje, obrazovanje i obuka, socijalna zaštita i zdravstvo. Takođe, jedan od ciljeva ovog dokumenta je unapređenje sprovođenja politika u pomenutim oblastima.
- Uzroci problema su: nepoznavanje problema sa kojima se susreću lica sa invaliditetom, njihovih sposobnosti i mogućnosti kojima raspolažu, neprilagođenost i nepristupačnost, tradicija, nerazumijevanje promjena koje donosi proces integracije u međunarodnu zajednicu...
- Građani Crne Gore, država Crna Gora, civilno društvo;
- Bez primjene ovog dokumenta, navedeni problemi bi se rješavali dugoročnije i istovremeno bi bio usporen proces prevazilaženja problema na koje pomenuta populacija svakodnevno nailazi.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Predloženim dokumentom ostvaruje se unapređenje položaja lica sa invaliditetom i uspostavljanje najšireg pravnog okvira za definisanje politike prema licima sa invaliditetom u skladu sa socijalnim modelom pristupa invalidnosti.
- Strategija i Akcioni plan su usklađeni sa strateškim dokumentom kao što je Konvencija o pravima osoba sa invaliditetom, koju je Crna Gora ratifikovala 2009.godine.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Objasniti preferiranu opciju?**

- Ukoliko ne dođe do usvajanja Strategije za integraciju lica sa invaliditeom 2016—2020 i Akcionog plana 2016-2017, doći će do usporavanja procesa evropskih integracija, s obzirom da je Crna Gora kao država kandidat u obavezi da izradi ovaj dokument.
- Takođe, neće biti u potpunosti iskorišćena finansijska sredstva koja su Crnoj Gori dostupna od strane EU fondova.
- Usvajanje dokumenta će doprinijeti podizanju kvaliteta u sprovođenju politika u oblastima socijalne inkluzije i socijalne zaštite, rada i zapošljavanja, obrazovanja, zdravstva, pristupačnosti...

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Donošenje predloženog dokumenta imaće pozitivan uticaj na položaj lica sa invaliditeom, kao i cijelog društva u državi.
- Neće izazvati dodatne troškove;
- Da
- Da
- Ne postoje administrativna opterećenja i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Sredstva za finansiranje ciljeva i aktivnosti strategije i Akcionog plana za ovu godinu su obezbijeđena budžetima resornih ministarstava, shodno planovima rada. Za realizaciju predviđenih aktivnosti, za naredne tri godine, finansijska sredstva će biti opredijeljena prema kapacitetima budžeta i usvojenim prioritetima.
- Sve primjedbe prikupljene u toku procesa izrade ovih dokumenata, uključujući i proces javnih rasprava su unešene u tekst dokumenta.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

- Prilikom donošenja propisa korištena je eksterna ekspertna podrška od strane Programa za razvoj kapaciteta (UNDP). Podrška je pružena u vidu konsultanta koji je učestvovao u izradi dokumenta, pružajući ekspertsku pomoć.
- U izradi Strategije za integraciju lica sa invaliditetom 2016-2020, učestvovala je međuresorna radna grupa, u čijem sastavu se pored predstavnika relevantnih ministarstava, nalaze i predstavnici nevladinog sektora, koji se bave pravima osoba sa invaliditetom. Ovim je ispoštovana potreba za integrisanjem pitanja invaliditeta u sve sektore, kroz direktno učešće krajnjih korisnika, kako u kreiranje politike, tako i u praćenje realizacije zacrtanih mjera i aktivnosti.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Ne postoje prepreke za implementaciju propisa;
- U cilju ostvarivanja dosljednog i koordinisanog sprovođenja ciljeva, mjera i aktivnosti Strategije za integraciju lica sa invaliditetom 2016-2020, kao i Akcionim planom 2016-2017, kao i zbog praćenja ostvarenog napretka u realizaciji istih, procesom praćenja rukovodiće Ministarstvo rada i socijalnog staranja.
- Akcionim planovima odrediće se i nosioci konkretnih aktivnosti za sve predviđene mjere i aktivnosti. Tim za evaluaciju prati i ocjenjuje aktivnosti i rezultate ove strategije kao i akcionih planova i projekata razvijenih na bazi akcionih planova i izvještava periodično, jednom godišnje. Uspješnost realizacije mjera i aktivnosti mjeriće se preko ostvarenih rezultata (kvalitativnih i kvantitativnih) kao i navedenih konkretnih razloga zašto neka mjera ili aktivnost nije realizovana u planiranom obimu i ko je odgovorna institucija.
- Ministarstvo rada i socijalnog staranja će zajedno sa predstavnicima lokalne samouprave, nevladinim sektorom i drugim socijalnim akterima radi implementacije ove strategije, vršiti kontinuirani monitoring i evaluaciju postignutih rezultata i u skladu sa tim saznanjima predlagati odgovarajuće mjere i aktivnosti. Uspješnost realizacije ove strategije biće praćena pomoću indikatora kojima će se mjeriti efikasnost i efektivnost predloženih mjera. Biće formiran Tim za evaluaciju primjene ove strategije. Ovaj tim čine članovi koji su predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, lokalne samouprave, organizacija koje pružaju usluge licima sa invaliditetom.

Datum i mjesto

Podgorica, 24. 06. 2016. god

MINISTAR

Boris Marić

